

Skolinspektionen

Alla skolor ska vara bra skolor

Varje dag går över en miljon elever till skolan. Var och en av dem har rätt till en bra skola där de kan känna sig trygga, bli stimulerade och utvecklas så långt som möjligt, både i sin kunskap och som individer.

Skolinspektionen är en myndighet som jobbar för att det ska vara just så för alla, oavsett var man bor, vilken bakgrund man har och i vilken skola man går. Målet är en likvärdig skola, där elevens bästa står i fokus.

Det yttersta ansvaret för att skolan är en trygg och stimulerande plats ligger på huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

Skolinspektionens roll är att se till att skolorna följer de lagar och regler som finns och att de arbetar för en god utbildning i en trygg miljö på ett bra sätt. Det gör vi genom att granska skolorna och uppmärksamma brister och sådant som behöver bli bättre. På så vis bidrar vi till skolornas utveckling.

Skolinspektionens verksamhet

Regelbunden tillsyn

Skolinspektionens regelbundna tillsyn berör alla kommunala och fristående skolor, från förskola till vuxenutbildning.

Kvalitetsgranskning

Kvalitetsgranskningarna är tematiskt inriktade och behandlar avgränsade områden eller ämnen inom skolan.

Tillstånd och ansökningar

För att få starta eller utöka en fristående skola måste man ha Skolinspektionens tillstånd.

Anmälningar

Alla, till exempel föräldrar och elever, kan anmäla missförhållanden i skolan till Skolinspektionen.

Barn- och elevombudet

Barn- och elevombudet, BEO, är en självständig funktion vid Skolinspektionen. BEO är utsedd av regeringen och tar ställning till anmälningar om kränkningar i skolan.

Vad gör Skolinspektionen, rent konkret?

Alla huvudmän granskas

Det finns runt 6 000 skolor i Sverige. Därutöver finns vuxenutbildning, fritidshem, förskolor och annan pedagogisk verksamhet. Skolinspektionen granskar alla dessa under en treårsperiod.

Ungefär en femtedel av skolorna får en så kallad prioriterad tillsyn med besök, observationer och intervjuer. Skolinspektionen gör prioriterad tillsyn på skolor med låga kunskapsresultat, eller därför att myndigheten på något annat sätt fått information eller signaler om att en skola har brister.

Efter varje granskning får huvudmannen och skolan ett beslut. Här pekar Skolinspektionen

ut områden som behöver utvecklas i verksamheten, tillsammans med krav på utveckling och förändring. Beslutet kan förenas med ett föreläggande med vite, som ett ekonomiskt påtryckningsmedel för att öka motivationen att genomföra nödvändiga förändringar.

Skolinspektionen ger råd och vägledning som en del av arbetet med att inspektera skolor. En stor del av vårt vägledningsmaterial handlar om vilka krav vi ställer på skolorna, hur vi tolkar lagen och om brister som vi ser när vi granskar skolorna.

Tillsynens huvudområden

Skolinspektionens tillsyn utgår från regelverket, men fokuserar på faktorer som är extra viktiga för alla barns och elevers lärande och trygghet. Skolinspektionen granskar också viktiga rättssäkerhetsfrågor för eleverna.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, alltså kommuner, utbildningsföretag och andra som driver skolverksamhet. De områden som vi granskar är:

- » Förutsättningar för utbildningen
- » Utveckling av utbildningen

Utöver att granska huvudmännen granskar Skolinspektionen, inom ramen för regelbunden tillsyn, dessutom drygt 20 procent av skolorna. De områden som ingår där är följande:

- » Undervisning och lärande
- » Extra anpassningar och särskilt stöd
- » Bedömning och betygssättning
- » Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling
- » Förutsättningar för lärande och trygghet
- » Styrning och utveckling av verksamheten

"Vi arbetar med avvikelserapportering för att vi ska bli extra tydliga med vilka områden huvudmannen eller skolan måste utveckla. Vi lägger kraft på att identifiera och beskriva de delar som inte fungerar, så att huvudmannen och skolans ledning kan arbeta med förändring. Att vara medveten om sina brister är utgångspunkten för ett framgångsrikt utvecklingsarbete.

Vi har också möjlighet att använda extra påtryckningsmedel i form av till exempel vite om bristerna är allvarliga."

Ann-Marie Begler

Generaldirektör, Skolinspektionen

”Det viktigaste syftet med granskningarna är att ge huvudman, rektor och lärare ett underlag för att komma tillrätta med de problem som finns i verksamheten samt att ta tillvara det som redan fungerar bra. Med hjälp av Skolinspektionens granskning kan skolorna få en tydlig bild av vad som behöver utvecklas och förbättras.”

Ur rapport till regeringen

Granskning av särskilda områden

Skolinspektionen granskar kvaliteten inom olika ämnen och områden i skolan. Det kan till exempel gälla skolsituationen för nyanlända elever, matematikundervisningen i gymnasieskolan, rektors ledarskap eller särskilt stöd.

Syftet med en kvalitetsgranskning är att ringa in områden där det finns ett stort behov av utveckling. Vad som ska granskas väljs utifrån en analys som baseras på statistik, forskning, resultat och erfarenheter som kommit fram i Skolinspektionens övriga verksamhet. Sedan görs ett slumpmässigt urval av skolor över hela landet, där kvaliteten inom det aktuella området bedöms. Varje granskad skola får en rapport.

Hela granskningen presenteras i en övergripande rapport, där resultaten sammanfattas. Resultaten sprids sedan, bland annat via myndighetens webbplats, webinarier, nyhetsbrev och andra medier, för att vara ett underlag för alla skolors utveckling.

Tillstånd för fristående skolor

Skolinspektionen prövar ansökningar om att starta och driva fristående skolor. Vi granskar om den som vill starta en fristående skola har förutsättningar för att följa författningarnas krav och kan driva en skola med bra kvalitet.

Skolinspektionen prövar även andra ansökningar. Det kan till exempel gälla ansökningar om att bedriva delar av undervisningen på engelska, om att bedriva utbildning utan att tillämpa timplanen eller att använda färdighetsprov från och med årskurs 4.

Några månader innan en fristående skola eller utbildning är tänkt att starta gör Skolinspektionen en etableringskontroll, för att se att den planering som huvudmannen har presenterat i sin ansökan går att genomföra.

Föräldrar och elever kan anmäla

Ibland händer det att skolan inte är den trygga plats den ska vara, eller att elever inte får det stöd som de har rätt till, eller att de på något annat sätt inte får sina rättigheter tillgodosedda.

Här spelar Skolinspektionen en viktig roll, eftersom enskilda elever, föräldrar, lärare och andra har möjlighet att anmäla missförhållanden till oss. En anmälan till Skolinspektionen leder till att vi utreder om skolan eller huvudmannen har brustit i sitt ansvar. I så fall får de ett beslut som kräver att de åtgärdar bristerna.

Barn- och elevombudet (BEO)

Barn- och elevombudet, BEO, är en självständig funktion vid Skolinspektionen. BEO är utsedd av regeringen och tar ställning till anmälningar om kränkningar i skolan. BEO kan för en elevs räkning kräva skadestånd från huvudmannen och driva sådana ärenden mot såväl kommunala som fristående huvudmän. BEO har också till uppgift att informera om den lagstiftning som ska skydda barn och elever mot kränkande behandling.

Barn- och elevombudet

Vill du veta mer om regelbunden tillsyn, kvalitetsgranskning, anmälningar och tillstånd för fristående skolor kan du hitta information på vår webbplats: **www.skolinspektionen.se**

Vill du veta mer om Barn- och elevombudet kan du hitta mer information på BEO:s webbplats: **www.skolinspektionen.se/beo**

Du kan också följa oss på Facebook och Twitter.

Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm

Besöksadress: Sveavägen 159, Stockholm

Telefon: 08-586 080 00

E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se